

Saksframlegg

Saksgang:

Styre	Møtedato
Styret Helse Sør-Øst RHF	10. mars 2022

Sak 021-2022

Fordeling av bevilgning til økte pandemirelaterte utgifter ved koronapandemien i 2022 og nye utdanningsstillinger for spesialsykepleiere

Forslag til vedtak:

1. Styret slutter seg til at det foreløpig tildeles 200 millioner kroner av bevilget tilskudd på 765,6 millioner kroner til pandemirelaterte kostnader til helseforetak/sykehus med opptaksområdeansvar. Tilskuddet fordeles ved bruk av den regionale inntektsmodellen. Gjenstående bevilgning på 565,6 millioner kroner reserveres inntil videre i Helse Sør-Øst RHF.
2. Administrerende direktør gis fullmakt til å fordele bevilgningen til utdanningsstillinger for spesialsykepleiere etter at det er gjennomført en involverende prosess med helseforetak/sykehus med opptaksområdeansvar.
3. Styret legger til grunn følgende fordeling av basisramme og tilskudd bevilget gjennom Prop. 51 S (2021-2022), jf. Innst. 119 S (2021-2022).

Fordeling av bevilgninger i Prop. 51 S (2021-2022), jf. Innst. 119 S (2021-2022)			
Tall i tusen kroner	Basisbevilgning	Tilskudd	Samlet beløp
Akershus universitetssykehus HF	2 735	34 100	36 835
Oslo universitetssykehus HF	1 167	25 300	26 467
Sunnaas sykehus HF	-	-	-
Sykehuspartner HF	-	-	-
Sykehuset i Vestfold HF	1 228	15 900	17 128
Sykehuset Innlandet HF	1 837	24 600	26 437
Sykehuset Telemark HF	939	12 200	13 139
Sykehuset Østfold HF	1 672	21 600	23 272
Sørlandet sykehus HF	1 537	20 900	22 437
Vestre Viken HF	2 351	30 100	32 451
Helse Sør-Øst RHF	21 000	565 600	586 600
Sum helseforetak	34 465	750 300	784 765
Betanien Hospital	-	-	-
Diakonhjemmet Sykehus	630	7 300	7 930
Lovisenberg Diakonale Sykehus	606	8 000	8 606
Martina Hansens Hospital	-	-	-
Revmatismesykehuset	-	-	-
Sum private ideelle sykehus	1 235	15 300	16 535
Sum Helse Sør-Øst foretaksgruppen	35 700	765 600	801 300

Hamar, 2. mars 2022

Terje Rootwelt
administrerende direktør

1. Hva saken gjelder

I denne saken forelegges styret forslag til fordeling av bevilgninger til Helse Sør-Øst RHF etter Stortingets behandling av Prop. 51 S (2021-2022) *Endringer i statsbudsjettet 2022* jf. Innst. 119 S (2021-2022) *Innstilling fra finanskomiteen om Endringer i statsbudsjettet 2022, under Kunnskapsdepartementet, Kultur- og likestillingsdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet, Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Barne- og familiedepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet, Samferdselsdepartementet, Finansdepartementet og Olje- og energidepartementet (økonomiske tiltak i møte med pandemien og ekstraordinære strømavgifter).*

2. Hovedpunkter og vurdering av handlingsalternativer

2.1 Bakgrunn

I statsbudsjettet for 2022 forutsatte regjeringen at 2022 var et normalår uten vesentlige økte kostnader som følge av koronapandemien. Tilleggsbevilgninger til spesialisthelsetjenesten for håndtering av koronapandemien i 2021 ble ikke videreført. Forutsetningene har endret seg etter at statsbudsjettet og tilleggsnummeret fra sittende regjering for budsjett 2022 ble lagt frem høsten 2021. Regjeringen har derfor foreslått nye økonomiske tiltak i møte med pandemien i Prop. 51 S (2021-2022).

De regionale helseforetakene er samlet gitt en engangsbevilgning på 1 500 millioner kroner som kompensasjon for å dekke økte pandemirelaterte kostnader i første halvår 2022, hvorav 1 420 millioner i tilskudd og 80 millioner kroner i økt overslagsbevilgning til kompensasjon for merverdiavgift. Helse Sør-Øst RHF er bevilget et tilskudd på 765,6 millioner kroner.

Det er bevilget 39 millioner kroner nasjonalt til å opprette 200 nye utdanningsstillinger for spesialsykepleiere fra 2022, hvorav Helse Sør-Øst RHF er bevilget 21 millioner kroner. Helse Sør-Øst RHF er i tillegg bevilget 14,7 millioner kroner til vaksinasjonskostnader i helseforetakene. Tabell 1 oppsummerer elementene i bevilgningen.

Basisbevilgning	
	Beløp
Vaksinasjonskostnader i helseforetakene	14 700
Utdanningsstillinger for spesialsykepleiere	21 000
Sum	35 700
Tilskudd	
	Beløp
Kompensasjon for pandemirelaterte utgifter	765 600
Sum	765 600
Samlet bevilgning	801 300

Tabell 1. Bevilgning i Prop. 51 S (2021-2022), jf. Innst. 119 S (2021-2022) (i tusen kroner)

Regjeringen varsler at de vil følge utviklingen i sykehusenes inntekter og utgifter nøye og vurdere ytterligere tiltak for andre halvår 2022 i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2022, dersom dette er nødvendig av hensyn til driften i sykehusene.

2.2 Fordeling av bevilgninger i Prop. 51 S (2021-2022), jf. Innst. 119 S (2021-2022)

Fordeling av kompensasjon for pandemirelaterte utgifter

Høye smittetall og et høyt antall sykehusinnlagte gir økte kostnader for spesialisthelsetjenesten. Dette skyldes både høyere beredskap og økte smittevernstiltak, men også økt fravær blant ansatte knyttet til sykdom, karantene og isolasjon som gir økte kostnader til innleie og overtid. Helse Sør-Øst RHF er bevilget et tilskudd på 765,6 millioner kroner som kompensasjon for pandemirelaterte utgifter første halvår 2022.

På tidspunkt for framleggelse av denne saken er ikke de økonomiske konsekvensene av koronapandemien første halvår 2022 kjent. De siste to årene har vist at det er til dels stor variasjon i hvordan de økonomiske effektene av koronapandemien treffer helseforetakene og sykehusene. I tillegg til smittesituasjonen i det enkelte opptaksområdet og antall innlagte covid-19 pasienter, er det også andre forhold som virker inn, blant annet laboratorievirksomheten og bemanningssituasjonen.

Helseforetakene og private ideelle sykehus vil også gjennom 2022 bli bedt om å rapportere på mindreinntekter og merkostnader ved koronapandemien. På bakgrunn av intensjonene i Prop. 51 S (2021-2022), bør kompensasjonen for økte pandemirelaterte utgifter ses i sammenheng med de faktiske økonomiske konsekvensene av koronapandemien. Denne informasjonen vil ikke være tilgjengelig før nærmere sommeren. For å gi helseforetakene og sykehusene en foreløpig økonomisk kompensasjon for merkostnader som påløper i årets første måneder, foreslås det å fordele en andel av det bevilgede tilskuddet i denne saken.

Det foreslås å fordele 200 millioner kroner mellom helseforetakene og private ideelle sykehus med opptaksområdeansvar etter behovsandel i den regionale inntektsmodellen. Det foreslås at gjenstående bevilgning på 565,6 millioner kroner inntil videre reserveres i Helse Sør-Øst RHF og fordeles til helseforetakene og de private ideelle sykehusene i juni. Da vil rapportering av økonomiske effekter per mai 2022 foreligge.

Enkelte helseforetak har gjenstående midler fra tilskuddet i 2021 som overføres til 2022 som utsatt inntekt. Dette forholdet vil også bli vektlagt ved fordeling av resterende midler per 1. halvår 2022.

Bevilgningen fordeles mellom helseforetak og sykehus som vist i tabell 2.

Fordeling av kompensasjon for pandemirelaterte utgifter i Prop. 51 S (2021-2022), jf. Innst. 119 S (2021-2022)

Tall i tusen kroner	Beløp
Akershus universitetssykehus HF	34 100
Oslo universitetssykehus HF	25 300
Sunnaas sykehus HF	-
Sykehuspartner HF	-
Sykehuset i Vestfold HF	15 900
Sykehuset Innlandet HF	24 600
Sykehuset Telemark HF	12 200
Sykehuset Østfold HF	21 600
Sørlandet sykehus HF	20 900
Vestre Viken HF	30 100
Helse Sør-Øst RHF	565 600
Sum helseforetak	750 300
Betanien Hospital	-
Diakonhjemmet Sykehus	7 300
Lovisenberg Diakonale Sykehus	8 000
Martina Hansens Hospital	-
Revmatismesykehuset	-
Sum private ideelle sykehus	15 300
Sum Helse Sør-Øst foretaksgruppen	765 600

Tabell 2. Fordeling av kompensasjon til økte pandemirelaterte utgifter (i tusen kroner)

Fordeling av bevilgning til utdanningsstillinger for spesialsykepleiere

Basisbevilgningen til Helse Sør-Øst RHF er økt med 21 millioner kroner til utdanningsstillinger for spesialsykepleiere.

Helse Sør-Øst økte antallet utdanningsstillinger for intensivsykepleiere med 68 stillinger i 2021-22. Det er positivt at regjeringen har foreslått en ytterligere økning av antallet utdanningsstillinger, og at disse finansieres særskilt. Helse Sør-Øst sin andel av de 200 nye stillingene som skal opprettes nasjonalt, er i overkant av 100. Å gjennomføre en så stor økning ett år etter at utdanningskapasiteten innen intensivsykepleie ble økt med mer enn 50 % i regionen, forutsetter god involvering av både helseforetakene og utdanningsinstitusjonene. Helse Sør-Øst RHF vil derfor innhente opplysninger fra utdanningsinstitusjonene om hvor stor kapasitetsøkning de har foreslått ovenfor Kunnskapsdepartementet medio januar 2022. Det vil gjennomføres både møter og innmelding av behov for utdanningsstillinger fra de enkelte helseforetakene/private ideelle sykehusene med egne opptaksområder. I tillegg vil tidligere analyser knyttet til alderssammensetning, turnover, behandlingsskapasitet og kompetanseprofil oppdateres. På bakgrunn av innhentet informasjon og analyser vil Helse Sør-Øst RHF fordele utdanningsstillingene i regionen. Det vil være naturlig å prioritere spesielt utdanningsstillinger innen intensivsykepleie for å sikre videre kapasitetsvekst. Det må også ses på hva som vil gi best mulig effekt for å øke antallet studieplasser for jordmødre i regionen.

Økt utdanningskapasitet forutsetter at det opprettes flere praksisplasser. Helseforetakene har tidligere gitt tilbakemeldinger om at økning av praksisplasser vil bli utfordrende. Det vil derfor foreslås at noen av midlene som fordeles til helseforetakene skal gå til frikjøp av praksisveiledere slik at flere praksisplasser kan opprettes. Det er nødvendig å videreføre satsningen på at nye og mer effektive veiledningsmodeller skal utprøves og implementeres.

Administrerende direktør ber styret om fullmakt til å fordele bevilgningen etter at foreslått prosess er gjennomført. Styret vil bli orientert om fordelingen.

Fordeling av bevilgning til vaksinasjonskostnader i helseforetakene

Basisbevilgningen til Helse Sør-Øst RHF er økt med 14,7 millioner kroner til vaksinasjonskostnader. Det foreslås å fordele tildelingen mellom helseforetakene og private ideelle sykehus med opptaksområdeansvar etter behovsandel somatikk som vist i tabell 3.

Fordeling av basisbevilgning til vaksinasjonskostnader	
Tall i tusen kroner	Beløp
Akershus universitetssykehus HF	2 735
Oslo universitetssykehus HF	1 167
Sykehuset i Vestfold HF	1 228
Sykehuset Innlandet HF	1 837
Sykehuset Telemark HF	939
Sykehuset Østfold HF	1 672
Sørlandet sykehus HF	1 537
Vestre Viken HF	2 351
Sum helseforetak	13 465
Diakonhjemmet Sykehus	630
Lovisenberg Diakonale Sykehus	606
Sum private ideelle sykehus	1 235
Sum Helse Sør-Øst foretaksgruppen	14 700

Tabell 3. Fordeling av basisbevilgning til vaksinasjonskostnader

2.3 Oppsummering av tildeling av midler gjennom Prop. 51 S (2021-2022), jf. Innst. 119 S (2021-2022)

Samlet er Helse Sør-Øst RHF bevilget 801,3 millioner kroner i tilskudd og basisbevilgning i Prop. 51 S (2021-2022), jf. Innst. 119 S (2021-2022). Bevilgningene er foreslått fordelt mellom helseforetak og sykehus som vist i tabell 4.

Fordeling av bevilgninger i Prop. 51 S (2021-2022), jf. Innst. 119 S (2021-2022)			
Tall i tusen kroner	Basisbevilgning	Tilskudd	Samlet beløp
Akershus universitetssykehus HF	2 735	34 100	36 835
Oslo universitetssykehus HF	1 167	25 300	26 467
Sunnaas sykehus HF	-	-	-
Sykehuspartner HF	-	-	-
Sykehuset i Vestfold HF	1 228	15 900	17 128
Sykehuset Innlandet HF	1 837	24 600	26 437
Sykehuset Telemark HF	939	12 200	13 139
Sykehuset Østfold HF	1 672	21 600	23 272
Sørlandet sykehus HF	1 537	20 900	22 437
Vestre Viken HF	2 351	30 100	32 451
Helse Sør-Øst RHF	21 000	565 600	586 600
Sum helseforetak	34 465	750 300	784 765
Betanien Hospital	-	-	-
Diakonhjemmet Sykehus	630	7 300	7 930
Lovisenberg Diakonale Sykehus	606	8 000	8 606
Martina Hansens Hospital	-	-	-
Revmatisesykehuset	-	-	-
Sum private ideelle sykehus	1 235	15 300	16 535
Sum Helse Sør-Øst foretaksgruppen	35 700	765 600	801 300

Tabell 4. Fordeling av basisbevilgning i Prop. 51 S (2021-2022), jf. Innst. 119 S (2021-2022) (i tusen kroner)

3. Administrerende direktørs anbefaling

Koronapandemien medfører fortsatt vesentlige mindreinntekter og merkostnader for helseforetak og sykehus. Administrerende direktør er positiv til at Stortinget har bevilget midler til håndtering av økte utgifter som følger av koronapandemien første halvår 2022. Videre har administrerende direktør merket seg at også reduserte inntekter fra innsatsstyrt finansiering som følge av utsatte behandlinger ved sykehusene, vil vurderes kompensert i revidert nasjonalbudsjett.

Administrerende direktør anbefaler at styret slutter seg til fordelingen av bevilgningene i Prop. 51 S (2021-2022), jf. Innst. 119 S (2021-2022) mellom helseforetakene og sykehus som foreslått i denne saken.

Styret vil bli forelagt en sak om forslag til fordeling av gjenstående bevilgning på 565,6 millioner kroner etter at helseforetakene og de private ideelle sykehusene har rapportert på mai måned.

Administrerende direktør ber styret om fullmakt til å fordele bevilgningen på 21 millioner kroner til utdanningsstillinger for spesialsykepleiere etter at det er gjennomført en involverende prosess med helseforetakene og de private ideelle sykehusene med opptaksområdeansvar. Styret vil bli orientert om fordelingen.

Trykte vedlegg:

- Oppfølging av Stortingets behandling av Prop. 51 S (2021-2022)

Utrykte vedlegg:

- Ingen